

НАРКОМАНІЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Курсант 2-го курсу **Абдуллаєва А. Е.**

Науковий керівник: начальник наукової лабораторії проблем кримінальної міліції, кандидат юридичних наук **Стрільців О.М.**

Наркоманія – одна з глобальних суспільних проблем в Україні, породжена моральною кризою сучасної культури, втратою цінностей та сенсу життя. Це хворобливий психічний стан, зумовлений хронічною інтоксикацією внаслідок зловживання наркотичними засобами і який характеризується психічною або фізичною залежністю від них;

Наркотик – з грецької “narkotikos” – “той, що затьмарює свідомість”. Вже сама назва відображає негативну дію цих засобів на психіку людини. Речовини рослинного або хімічного походження, повторне застосування яких призводить до звикання та хворобливої пристрасті (потягу до постійного їх прийому у щораз більших дозах), ведуть до наркоманії або токсикоманії.

Офіційно на обліку в МВС Україні перебувають близько 150 тисяч осіб, які допускають немедичне вживання наркотиків. Разом з тим статистика взятих на облік наркоманів відображає лише верхівку айсберга з назвою: «Наркоманія в Україні». За даними міжнародних організацій ВООЗ і UNAIDS, тільки ін'єкційних наркоманів в країні налічується близько 325 тисяч. Найбільш уражена наркоманією Дніпропетровська, Донецька, Луганська, Запорізька області, Автономна Республіка Крим і Київ.

Крім того, Україна посідає І-ше місце у Європі за темпами росту ВІЛ-інфекції: на початок 2014 року офіційно зареєстровано 186,5 тис. ВІЛ-інфікованих, з яких наркомани складають 64%.

Причинами поширення наркоманії є: моральна незрілість особистості; порушене соціальне мікросередовище; індивідуально-біологічні особливості особистості;

індивідуально-психологічні особливості і нервово-психічні аномалії особистості тощо.

Найбільш розповсюдженими у нашій державі з наркотичних засобів, які використовують наркомани, є препарати групи опію. Опій - випущений молочний сік, виділений з надрізів на недозрілих коробочках різних сортів маку, або екстракт пропареної соломи маку.

Не менш поширеним є наркотичним засобом є похідні коноплі, які вживаються наркоманами шляхом паління в чистому виді або в суміші з тютюном, що призводить до психічних станів з яскравими зоровими і слуховими галюцинаціями.

В останні роки справжнім раєм для наркоманів стали аптеки. Це джерело отримання "кайфу" відрізняється відносною доступністю, дешевизною і, найголовніше, легальністю, тобто відсутністю кримінальної відповідальності. Саме в аптеках наркозалежні купують легальні наркотики - "Герпінкод", "Коделак", "Нурофен плюс" та інші кодеїновмісні препарати, призначені для знеболення і лікування кашлю. Є любителі інших аптечних продуктів: ефедриновмісних препаратів, транквілізаторів, снодійних, антигістамінних, протинабрякових і навіть деяких дієтичних засобів.

Світова та вітчизняна практика сформувалися три основні напрямки боротьби з наркоманією та укріпленню здоров'я людини:

-перший – рішуча боротьба з незаконним виробництвом та поширенням наркотиків;

-другий – розробка й запровадження профілактичних та реабілітаційних заходів, спрямованих на відмову від уживання нелегальних наркотиків та обмеження використання дозволених законом (алкоголь, тютюн, ліки, що призводять до звикання), широке інформування населення про шкоду від наркотиків;

- третій – зменшення шкоди від немедичного вживання наркотиків.

Вказані напрями знайшли своє відображення у прийнятому Кабінетом Міністрів України 28 серпня 2013 року за № 735-р. розпорядженні «Про схвалення Стратегії державної політики щодо наркотиків на період до 2020 року». Ця Стратегія визначає сутність та сучасні напрями державної політики щодо наркотиків, що формується на засадах інтегрованого і збалансованого підходу до зменшення обсягу пропонування наркотиків, що знаходяться в незаконному обігу, та зниження попиту на них, подолання наркоманії як небезпечного соціального явища.

Стратегія включає конкретні заходи виконання яких дозволить досягнути ефективних позитивних змін у динаміці розвитку наркоситуації в Україні, посилення тенденції до зниження попиту на наркотики, що знаходяться в незаконному обігу, за рахунок поліпшення профілактичних і лікувально-реабілітаційних заходів, у тому числі впорядкування впровадження програм замісної терапії, удосконалення порядку віднесення речовин до наркотичних, розроблення і виконання програм запобігання поверненню до зловживання наркотиками та можливим рецидивам кримінальної поведінки осіб, які відбувають покарання і звільняються з місць відбування покарання. Зазначені заходи дадуть змогу зменшити кількість суб'єктів ін'єкційної наркоманії на 20 відсотків та відповідно обмежити поширення ВІЛ-інфекції.

ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ

Курсант 302 навчальної групи **Антосина Р.С.**

Науковий керівник: професор кафедри кримінології та кримінально - виконавчого права, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник **Мінченко С.І.**

Актуальність теми. Теоретичний аналіз наукових основ розпізнання та розкриття серійних вбивств з певного часу все більше привертає увагу і вітчизняних, і зарубіжних фахівців.